yrdokument

Diarienummer
KS 2023/223

Riktlinjer för medborgardialog i Hallstahammars kommun

För att bygga hållbara samhällen krävs engagemang och samverkan.

För att kunna möta alla samhällsutmaningar behöver vi utveckla arbetssätt och inkludera fler perspektiv för att nå bästa möjliga resultat. Genom att bjuda in till medborgardialog skapar vi delaktighet och sänker tröskeln till att få delta i olika demokratiska processer. Tillsammans kan vi driva utvecklingen framåt så att vi kan lämna över ett bättre samhälle till kommande generationer.

Policy

Riktlinje

Rutin/väg-
ledning

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Beslutad av: Kommunstyrelsen

Datum och paragraf: 2023-06-12 §137

Giltighetstid: 2023 - 2027

Revideringar och omarbetningar:

Dokumentet gäller för: Samtliga förvaltningar i Hallstahammars kommun

Dokumentansvarig: (befattning och organisatorisk tillhörighet)

Policy

Riktlinje

Rutin/väg-ledning

Innehåll

Inledning 4
Medborgardialog 4
Medborgarengagemang kopplat till kommunens vision 4
Syfte och effektmål 4
Svåra samhällsutmaningar 5
Principer för medborgardialog 5
Kunskapsinhämtning 5
Tillitsskapande, ansvar och engagemang 5
Öppenhet 5
Metodhandbok 5

Policy

Riktlinje

Rutin/väg-
ledning

Inledning

Medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling har blivit en allt viktigare fråga för kommuner och regioner. I regeringens demokratiutredning *Låt fler forma framtiden!* (SOU 2016:5) framgår det att medborgare som inkluderas i beslutsprocesser upplever en större tillhörighet även till övriga samhället. Inkludering skapar tillit och oavsett ursprung, utbildning eller ålder ska vi skapa möjligheter att delta i de demokratiska processerna som berör kommunens invånare. Det är först när alla i ett lokalsamhälle samverkar som stora effekter kan uppnås på lokal, nationell och internationell nivå. Det handlar om att skapa ett tryggt, hållbart och inkluderande samhälle. Väl genomförda dialoger kan bidra till bättre beslutsunderlag och stärka invånarnas tillit till den lokala demokratin. Det handlar också om att tänka tillsammans, att jobba över gränser och perspektiv. Vi behöver skapa en gemensam förmåga att bjuda in, lyssna till och förstå varandra. Hitta former för att arbeta tillsammans utan att nödvändigtvis vara överens.

Medborgardialog

Begreppet medborgardialog är samlingsnamnet att på ett systematiskt sätt samla in åsikter kring samhällsutveckling från medborgarna. Den vänder sig till alla som bor, verkar eller vistas i Hallstahammar. Syftet med en systematisk och strukturerad medborgardialog är att tjänstepersoner och förtroendevalda ska få ett bredare underlag för att fatta bra och hållbara beslut. Tjänstemännen i kommunens verksamheter följer löpande utvecklingen genom att ha dialog till exempel via elevråd, boenderåd, anhörigträffar och föräldramöten. Det är viktigt att göra det enkelt för medborgarna att ställa frågor och lämna synpunkter både till förtroendevalda och tjänstemän.

Medborgarengagemang kopplat till kommunens vision

I kommunens vision betonas att vi värnar om samhörigheten som finns i Hallstahammar. Det finns ett aktivt civilsamhälle och ett rikt föreningsliv där vi tillsammans skapar arenor för att ge invånarna möjligheter till inflytande över kommunens utveckling. I kommunens kommunikationspolicy betonas vikten av god kommunikation. *”God kommunikation är en viktig del i den demokratiska processen. Med vår kommunikation strävar vi efter att alla ska få insyn i, kunna föra dialog om och förstå kommunens verksamhet. Öppen och tydlig kommunikation främjar delaktighet och möjlighet att påverka.”*

Syfte och effektmål

Riktlinjerna för medborgardialogen syftar till att skapa förutsättningar för att inkludera invånarna i de samhällsviktiga demokratiska processerna som utvecklar vår kommun. Genom att inkludera medborgarnas perspektiv kan vi både skapa engagemang och bygga tillit. Med kunden i fokus kan vi tillsammans få fram bättre beslutsunderlag, som blir både kostnadseffektiva och socialt hållbara i längden.

Policy

Riktlinje

Rutin/väg-ledning

Svåra samhällsutmaningar

Många av dagens samhällsfrågor är svåra och kan inte lösas av någon enskild. Det är därför viktigt att ta hjälp av dem som berörs av utmaningarna. Tillsammans kan vi skapa förändring och samtidigt skydda vår demokrati. En väl utförd medborgardialog skapar goda relationer och förtroende mellan de olika parterna. Tillsammans kan vi skapa en samhällsutveckling där grundläggande mänskliga behov uppfylls, för såväl dagens generation som kommande generationer.

Principer för medborgardialog

Nedan anges ett antal principer som fungerar som grund för medborgardialogen. Det är viktigt att tidigt i beslutsprocesser planera för vilken nivå medborgardialog ska ske. Förutsättningarna för att dialogen ska fungera på bästa sätt, är att det finns ett samspel mellan tjänstepersoner och förtroendevalda.

Kunskapsinhämtning

Medborgardialog används för att ta tillvara medborgarnas kompetens inom olika områden. Det är viktigt att tänka på dialogformen tidigt i processen för att skapa möjligheten att få in rätt underlag så att rätt beslut fattas.

Tillitsskapande, ansvar och engagemang

Medborgardialog är ett verktyg för att skapa goda relationer och ge medborgarna möjlighet att lyfta sina åsikter och samtidigt få känna sig delaktiga i frågor som berör dem. Ibland behöver man arbeta uppsökande för att nå ut till grupper som normalt inte får sina röster hörda. Barn- och ungdomar och äldres möjligheter att delta i processen ska ges särskild uppmärksamhet. Under planeringen av dialogen behöver särskild hänsyn tas till Sveriges fem nationella minoritetsgrupper: romer, judar, samer, tornedalingar och sverigefinnar. De har rättigheter att få inflytande i frågor som berör dem.

Öppenhet

Det ska vara enkelt att föra en dialog och förstå kommunens verksamhet. Det är viktigt att vara tydlig med vad som förväntas av medborgarna i dialogen. Resultatet av medborgardialogen ska på ett tydligt sätt återkopplas till medborgarna.

Metodhandbok

Kommunstyrelsen har ansvar för att se till att det finns en organisation som stödjer och samordnar arbetet med medborgardialog. Det slutliga ansvaret och beslutsfattandet ligger dock alltid hos de förtroendevalda i nämnder och styrelser, som fortsatt ansvarar för helheten och de politiska avvägningarna. Det finns olika metoder och modeller för hur olika frågor kan hanteras. Den här riktlinjen stöds av en metodhandbok som utifrån principerna ger konkreta råd om hur man planerar, genomför och följer upp en medborgardialog. Handboken riktar sig både till förtroendevalda och till tjänstepersoner och syftet med den är att stötta och hjälpa till att välja metod för medborgardialogen.

Policy

Riktlinje

Rutin/väg-ledning